

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj V roce 2015 počet obyvatel Ústeckého kraje nadále klesal.

- Na území Ústeckého kraje žilo ke konci roku 2015 celkem 822 826 obyvatel. Meziroční pokles o 1,1 tis. osob byl ovlivněn zápornou bilancí přirozeného přírůstku obyvatel i záporným migračním saldem. Saldo vnitrostátní migrace bylo záporné, zatímco saldo zahraniční migrace bylo kladné.
- Porodnost v kraji nepatrně vzrostla, v porovnání s devadesátými lety má však nadále klesající tendenci a v loňském roce byla v mezikrajovém srovnání čtvrtá nejnižší.
- Podíl narozených mimo manželství nadále roste, v loňském roce došlo k meziročnímu zvýšení o 1,2 p.b. na 62,3 %. Podíl mimomanželsky narozených dětí je dlouhodobě druhý nejvyšší po Karlovarském kraji.
- Přetrvává vysoká úmrtnost v kraji, jejíž hodnota v mezikrajovém srovnání představovala druhou nejvyšší hodnotu spolu s krajem Moravskoslezským.
- Pokračoval trend odkládání mateřství do pozdějšího věku, pouze přibližně čtvrtina žen porodila v roce 2015 do věku 25 let.
- Přes pozvolný pokles hodnot potratovosti, nadále nejhorší hodnoty v mezikrajovém srovnání.
- Naděje dožití se zvyšuje, více u mužů než u žen, přesto hodnoty Ústeckého kraje patřily nadále k nejnižším v rámci ČR.
- Nejčastější příčiny úmrtí v kraji zůstaly beze změny, zůstávají jimi selhání oběhové soustavy a novotvary.
- I přesto, že se meziročně sňatečnost v kraji nepatrně zvýšila, zůstává v mezikrajovém srovnání již čtvrtým rokem nejnižší ze všech krajů.
- V roce 2015 poklesl počet rozvodů, rozvodovost v kraji byla, ale i tak třetí nejvyšší po Libereckém a Středočeském kraji.

Sociální vývoj

Ekonomický a demografický vývoj se odráží v sociálních charakteristikách kraje; na trhu práce se snížil počet nezaměstnaných, roste počet volných pracovních míst, míra ekonomické aktivity zaostává za průměrem ČR, poklesl počet příjemců sociálních dávek.

- V kategorii pracovní síly (dle VŠPS) vzrostl počet zaměstnaných při současném poklesu nezaměstnaných. Potencionální zdroj pracovní síly, tedy počet obyvatel starších 15 let, se neustále snižuje.
- Úroveň vzdělanosti pracovní síly roste, přesto zaostává za republikovým průměrem.
- Pokles podílu zaměstnanosti v zemědělství, v posledním roce mírné oživení v průmyslu a stavebnictví, zároveň pokles podílu zaměstnaných ve službách.
- Míra zaměstnanosti v kraji byla, i přes meziroční nárůst, stále pod celorepublikovou úroveň a v rámci krajů zaujímá jednu z nejnižších hodnot.
- Meziroční pokles míry ekonomické aktivity, jak celkové, tak u mužů.
- Obecná míra nezaměstnanosti v kraji meziročně poklesla, i tak byla její hodnota druhá nejhorší mezi kraji.
- Počet evidovaných uchazečů o práci dle MPSV se meziročně snížil o více než šestinu a byl nejnižší od roku 2010. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných je nejvyšší v ČR.
- Pozitivním jevem je meziroční nárůst volných pracovních míst o více než 60 %, což se odrazilo v poklesu počtu uchazečů na 1 volné místo.
- Podíl nezaměstnaných osob meziročně poklesl, hodnota je i nadále dlouhodobě nejvyšší mezi kraji.
- V Ústeckém kraji byl druhý nejvyšší podíl domácností s nejnižšími příjmy.
- Meziroční nárůst průměrné mzdy v kraji o 4 %. Růst průměrné reálné mzdy v kraji byl vyšší než v ČR.
- Vysoké počty dětí v předškolních zařízeních z minulých let se již posouvají do základních škol. Počet studentů na vysokých školách v kraji se v posledních letech snižuje.
- Počet lékařů ve státních i nestátních zařízeních se zvýšil, relativní ukazatel (lékaři na tisíc obyvatel) je druhý nejnižší mezi kraji.
- Růst procenta pracovní neschopnosti v kraji, v mezikrajovém srovnání je sedmé nejvyšší. Průměrná doba trvání 1 onemocnění byla v kraji nejnižší od roku 2012.
- Výdaje na dávky státní sociální podpory vč. pěstounské péče na 1 obyvatele v kraji byly nejvyšší v ČR.

- Zastoupení příjemců předčasných důchodů se neustále zvyšuje, ve všech sledovaných letech převyšoval jejich podíl republikovou hodnotu.
- Trvale vysoká kriminalita, podíl objasněných trestných činů v kraji vyšší než v ČR.
- Dopravní nehodovost nejvyšší od roku 2010, avšak počet usmrčených osob nejnižší.

Ekonomický vývoj

Nejdůležitější makroekonomické ukazatele za rok 2014 ukazují na zlepšení situace v ekonomice kraje.

- HDP v Ústeckém kraji zaznamenal v roce 2014, po pěti nepříznivých letech, mírně pozitivní vývoj. Ve většině odvětví došlo k meziročnímu nárůstu HPH, výjimkou byla odvětví informační a komunikační činnosti, stavebnictví a činnosti v oblasti nemovitostí.
- Nejvyšší hodnoty tvorby hrubého fixního kapitálu, a to jak absolutně, tak na 1 obyvatele Ústeckého kraje, bylo dosaženo v roce 2010. Ve všech letech byla hodnota regionálního THFK na obyvatele pod republikovým průměrem.
- Zemědělská produkce celkem i na hektar zemědělské půdy v kraji byla v roce 2014 nejvyšší za posledních 5 let. Nárůst zaznamenala rostlinná i živočišná výroba. Hodnota krajské produkce na hektar půdy byla v letech 2010–2013 třetí nejnižší mezi kraji, v roce 2014 byla čtvrtá nejnižší.
- Tržby velkých průmyslových podniků v roce 2015, na rozdíl od většiny krajů, poklesly. Již druhým rokem se v průmyslu zvýšil počet pracovníků, výše průměrné mzdy rostla po celé sledované období. Produktivita práce v kraji dosáhla rekordní úrovně v roce 2014, v roce 2015 se vlivem poklesu tržeb podstatně snížila.
- Objem základní stavební výroby (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci) v posledních dvou letech rostl. Pokračoval pokles počtu pracovníků. Průměrná mzda se proti roku 2014 zvýšila, navýšení bylo čtvrté nejvyšší mezi kraji. Produktivita práce ze ZSV v kraji byla nejvyšší za posledních šest let a byla nejvyšší mezi kraji.
- V roce 2015 se v kraji zvýšil počet nově zahájených bytů, a to jak v bytových domech, tak i v rodinných domech.
- V Ústeckém kraji stejně jako ve většině krajů došlo v roce 2015 k meziročnímu nárůstu počtu dokončených bytů. Relativní ukazatel - počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje je dlouhodobě nejnižší v porovnání s ostatními kraji i s republikovým průměrem.
- V roce 2014 pokračovalo zlepšení v cestovní oblasti v Ústeckém kraji. Meziročně vzrostl jak počet hostů, tak počet přenocování.

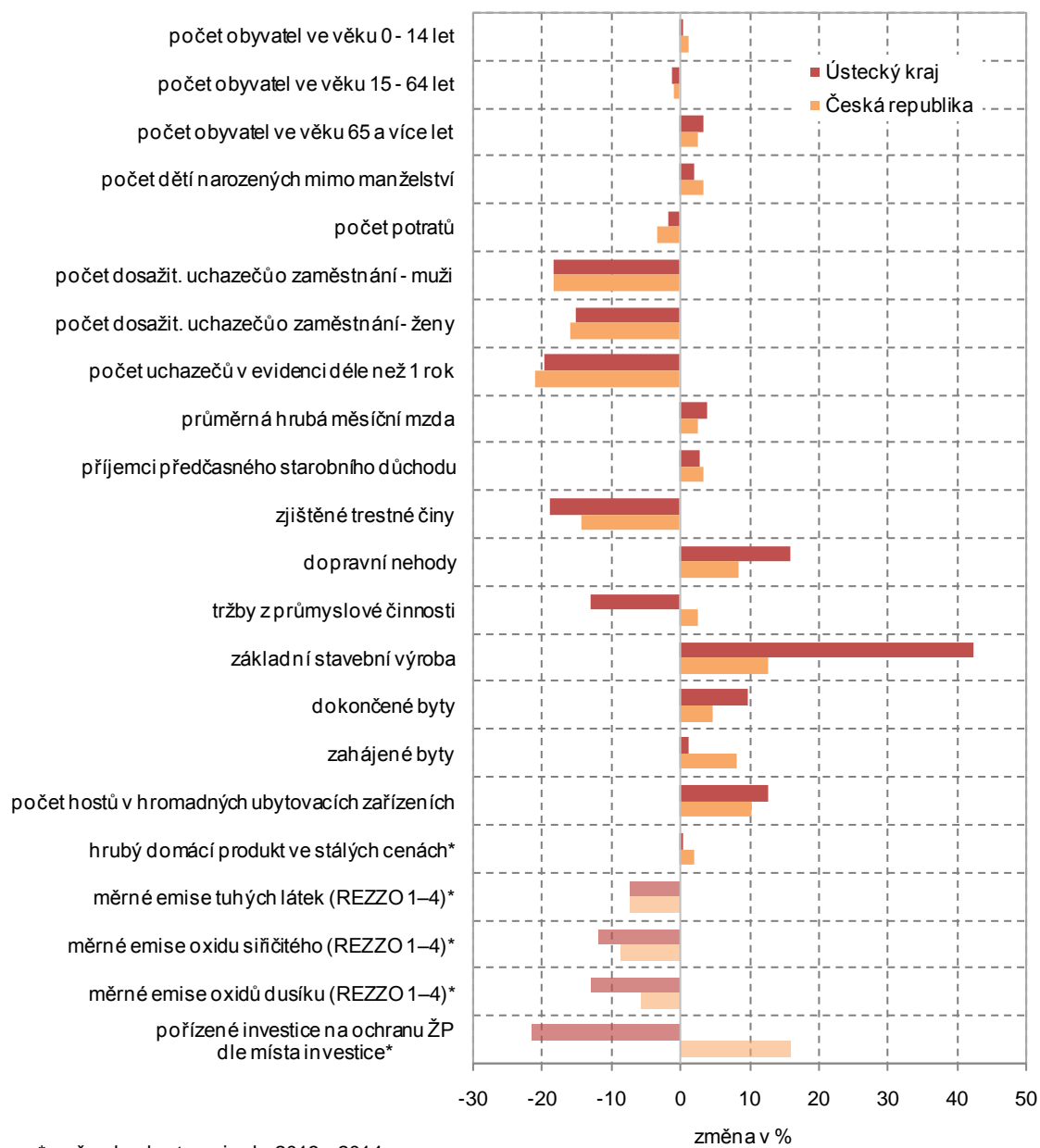
Životní prostředí

Z hlediska životního prostředí patří Ústecký kraj k nejvíce zatíženým.

- Výměra orné půdy má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů.
- Nejvyšší podíl chráněných území se nacházel na okrese Děčín.
- Rozsah ekologicky obhospodařované půdy vzrostl.
- Výroba i spotřeba vody se zvýšila, rostla i cena vody.
- Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci i podíl napojených obydlí na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod se v roce 2015 zvýšil.
- Meziročně vzrostl podíl čištěných odpadních vod.
- Ústecký kraj je největším znečišťovatelem (REZZO 1–4) měrných emisí SO₂ mezi kraji, průměr ČR převyšuje více než 4krát. Z hlediska emisí NO_x překračuje dlouhodobě téměř 3krát republikový průměr, mezi kraji zaujímá po Hl. m. Praze druhou nejhorší pozici.
- Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele meziročně (2014/2013) poklesla na 318 kg za rok (téměř o 3 %), dlouhodobě převyšuje republikový průměr.
- Množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji meziročně (2014/2013) vzrostlo, kraj obsadil třetí nejnižší příčku mezi kraji.
- Výdaje na ochranu životního prostředí meziročně kolísají. V roce 2014 vzrostly téměř o čtvrtinu. Největší část (téměř třetina) investičních nákladů za posledních pět let byla určena na ochranu ovzduší a klimatu. U neinvestičních nákladů 62 % směřovalo na nakládání s odpady.

Změna hodnot vybraných ukazatelů v Ústeckém kraji a ČR mezi roky 2014 a 2015

* změna hodnot mezi roky 2013 a 2014